

Foto: archiv

Ing. DUŠAN DUDA

Je jednatelem a spolujednatel společnosti DB finance. V roce 1995 získal makléřskou licenci na obchodování s cennými papíry a stal se jedním z prvních českých licencovaných makléřů. Cenným papírům se věnoval i při svém ročním zastavení v korporátní sféře, kdy měl v tehdejší České Telecomu na starosti emisi akcií/GDR na londýnské burze. V roce 1999 nastoupil do ING Private Bank, kde se věnoval obchodování a správě investičních portfolií pro klienty privátního bankovníctví. O čtyři roky později vyměnil privátní klientelu za korporátní a přešel do ING Bank na oddělení Finančních trhů (Treasury), kde se zabýval obchodováním s cizími měnami, komoditami a finančními deriváty, jakož i tvorbou zajišťovacích a investičních strategií pro největší lokální a nadnárodní společnosti.

0 investiční odvaze

Nesmířte se s kladnou nulou na bankovních účtech a nestyďte se zeptat, jaké jsou jiné možnosti. Investovat dává smysl, je ale nutné jednat s rozmyslem, rozumět rizikům a nesázet vše na jednu kartu.

Každý den mi do firemního e-mailu přijde minimálně jedna nabídka na zázračné zhodnocení prostředků. Škála nápadů je bezbřehá, od podílů na filipínských větrných elektrárnách přes nájem z rezidenčních projektů v centru Prahy až po sázku na začínající perspektivní firmy, tedy start-upy. Každá z nich se předhání v očekávaných nebo ještě hůře garantovaných výnosech na úrovni dvanácti, patnácti, ale i dvaceti procent. Jak se má člověk v tak široké nabídce vyznat?

Nutno podotknout, že doba se změnila alespoň v tom, že již není většina nabídek spojena s investičním zlatem či diamanty, což dává potenciálním investorům možnost volby. A myslím, že je rozumné, zvláště dnes v době téměř nulových úrokových sazeb, nenechat peníze pouze nečinně ležet na bankovních účtech a zkombinovat spořicí produkty s investičními. Češi jsou obecně velmi spořivý národ, bohužel značné procento lidí nechává prostředky na běžném účtu za tzv. kladnou nulu, případně kdysi dávno převedli své peníze na spořicí účet s relativně vysokým úrokem a dnes možná ani netuší, kam až spadla jejich úroková sazba. Část rizikověji laděných klientů spoří v kampaňkách. Začali v jedné, a když zkrachovala, šli do druhé a tak pořád dokola. Upřímně řečeno, proč by to nedělali, když jim stát (zatím) dává stejné garance jako v případě bankovních depozit? Co ale dělat, pokud vám nestačí aktuální sazby? Není investice zbytečné riziko a má vůbec smysl přemýšlet o investování, pokud nemám k dispozici statistice?

Rozhodně to smysl má a vůbec není pravda, že investovat mohou pouze lidé s velkými přebytky. Nelze popřít, že čím více volných prostředků máte, tím širší je výběr produktů. Pokud nemáte volné jednotky milionů, těžko dosáhnete na korporátní směnečné programy nebo fondy kvalifikovaných investorů, které je ze zákona možné nabízet pouze velkým investorům. Na druhou stranu i s menším objemem prostředků můžete investovat do akcií, dluhopisů či komodit, a to např. prostřednictvím podílových fondů, které za vás řeší nejen minimální vstupní objemy, ale i diverzifikaci rizika. Právě pro menší investory dává smysl investovat pravidelně, každý měsíc si část prostředků odložit a zainvestovat. Dejte si však velký pozor na poplatky, zejména pak na tzv. předplacené poplatky.

Setkal jsem se s lidmi, kteří v dobré víře uzavřeli smlouvu na pravidelnou investici a teprve po dvou letech pravidelného odesílání prostředků zjistili, že doposud nezainvestovali ani korunu, neboť veškeré prostředky se strhly na poplatky budoucích nákupů.

Do čeho investovat?

V první řadě využijte selský rozum. Pokud vám nějaká společnost (a je vlastně jedno, jakou činností se zabývá) nabízí garantované zhodnocení 20 % ročně, ptejte se sami sebe, proč to dělá. Proč vám někdo dobrovolně garantuje dvacetiprocentní výnos v době, kdy mezi-bankovní úrokové sazby jsou téměř nulové? Je to proto, že je schopný vydělat dvojnásobek a rád se s vámi rozdělí? Nebo je to proto, že mu nikdo jiný levněji nepůjčí? Půjčil byste vy sousedovi rodinné úspory za slib, že vám za rok vrátí o dvacet procent více, a pokud ano, nechtěl byste nějaké záruky?

Snažte se zjistit, kdo stojí za vlastní investiční myšlenkou. Je rozdíl, jestli člověk, kterému důvěřujete, který by vás nikdy vědomě neoklamal, je „pouhým“ prodejcem investičního instrumentu nebo i jeho tvůrcem, a pokud „A“ je správné, pak nespolehejte pouze na jeho kredibilitu, ale chtějte vědět více.

Snažte se pochopit mechanismus každého produktu, za jakých okolností dosáhne očekávaného výnosu a co tomu může naopak zabránit. Pokud vám toto bankéř nebo investiční poradce není schopen vysvětlit, jděte od nabízeného produktu dál.

A nikdy nesázejte na jednu kartu. Pokud se rozhodnete investovat například do korporátního dluhopisu, nedávejte všechny prostředky jednomu emitentovi. Diverzifikujte, rozložte riziko.

Přestože investiční poradenství je v Čechách téměř sprosté slovo a finanční gramotnost některých poradců je velmi diskutabilní, neházejte všechny do jednoho pytle a nechte si poradit. Jsem přesvědčen, že lze nalézt člověka, který vám dokáže navrhnout investiční portfolio tak, aby vyhovovalo nejen vašim představám a požadavkům, ale i typu vaší osobnosti a vašemu rizikovému profilu. ■